

Deu activitats que no et pots perdre del 'Kosmopolis', festa de la 'literatura amplificada'

Ignasi Franch / @ignasifranch

Des de la seva inauguració l'any 2002, [Kosmopolis](#) s'ha convertit en un espai de divulgació de les interseccions entre les creacions literàries, els pensaments crítics i les diverses preocupacions que pot suscitar el present en les persones més inquietes i compromeses. **El certamen va més enllà de les celebracions centrades en el mercat editorial**, perquè el [Centre de Cultura Contemporània de Barcelona](#) (CCCB) acull xerrades, debats, tallers i projeccions on el protagonisme no solament és per a escriptors, especialment de narrativa, i editors. Kosmopolis és un punt de trobada amb narradors (podem destacar, entre molts altres, Julian Barnes, Han Kang o Enrique Vila-Matas), sí, però també amb filòsofs, sociòlegs, científics, periodistes, crítics...

Enguany, la programació té tres eixos temàtics principals. Natza Farré, Paula Bonet i altres autores (Marta Orriols, Tina Vallés) i editores (Laura Huerga, de Raig Verd) parlaran de l'auge d'uns nous feminismes que aspiren a transformar la societat. Sociòlegs i filòsofs, entre els quals podem trobar Marina Garcés, s'ocuparan de les transicions d'un capitalisme que cada vegada exigeix més a les persones a canvi de menys rèdits. Científics i divulgadors de tota mena parlaran dels impactes possibles de les investigacions en computació quàntica... i també **explicaran com la física inspira els guionistes de les sèries de televisió**.

La quarta pota de la programació integra les activitats que dialoguen amb l'exposició actual que acull el mateix CCCB: Stanley Kubrick, l'ambiciosa mostra sobre el realitzador d'"El resplendor" o 'La naranja mecánica' que es clausura el 31 de març (vegeu [el reportatge](#) sobre la mostra que vam fer a CRÍTIC fa uns mesos). Els més cinèfils podran expandir el que allà s'hi ofereix amb xerrades sobre la música o sobre les inspiracions literàries dels films del cineasta estatunidenc.

Per poder començar a navegar per la nodrida programació que té lloc entre els dies 20 i 24 de març, presentem deu activitats que, al nostre parer, no et pots perdre de cap manera.

1. Cap a on va el capitalisme? Podrem resistir-ho?

El prestigiós arquitecte Carles Muro mantindrà un diàleg amb el sociòleg Richard Sennett, en un acte que forma part de l'apartat de Kosmopolis que reflexiona sobre les transicions del capitalisme. Sennett té molt a dir en aquest àmbit: a assajos com 'La corrosión del carácter', ha reflexionat sobre les exigències dels models hegemònics d'entendre l'economia. A parer del sociòleg nord-americà, les demandes del mercat laboral per garantir una feina ben remunerada (la mobilitat, disponibilitat i reinvençió permanent, unides a una formació contínua de paràmetres i objectius en canvi constant) són inassumibles per a l'ésser humà.

Dimecres 20 de març, 18.30 hores, Hall del CCCB.

2. Els llibres de Kubrick

El professor de literatura Simon Roy (autor de la inclassificable barreja d'assaig i novel·la 'Mi vida en rojo Kubrick'), l'escriptor i crític Rodrigo Fresán ('La parte inventada') i la periodista i escriptora Laura Fernández ('Connerland') tractaran de la relació entre el realitzador de 'Senderos de gloria' o 'Espartaco' i les obres literàries o assagístiques en què va basar la majoria dels seus films. Des del seu segon llargmetratge, 'El beso del asesino', el cineasta estatunidenc **sempre va partir de llibres preexistents** tant d'autors reconeguts (com Arthur Schnitzler, un clàssic de la cultura centreeuropea, o Anthony Burgess, un dels grans de la ciència-ficció del segle passat) com de plomes amb menys ressò (Lionel White o Peter George). A partir de l'elecció d'una obra, Kubrick començava un procés de reelaboració que podia durar dècades i que a vegades transformava radicalment el material original.

Divendres 22 de març, 18 hores, Hall del CCCB.

3. Una de crítica del periodisme: Natza Farré analitza les inèrcies masclistes

La popular periodista, autora de 'Curs de feminisme per a microones', treballarà exemples reals d'articles que tracten de violència de gènere. El seu treball servirà per analitzar com unes convencions lingüístiques fins ara poc subjectes a crítica poden reflectir inèrcies històriques i perspectives ideològiques insostenibles. **Serà un dels molts actes amb perspectiva de gènere** que enguany acollirà Kosmopolis: també compareixerà la il·lustradora i narradora Paula Bonet ('La sed'); Marta Ballesta i el col·lectiu de dones artistes 'The Hate Lovers' farà un taller al pati del CCCB; i Laura Huerga, Lluïcia Rams i Luna Miguel presentaran el llibre 'Por qué las mujeres salvarán el planeta'.

Diumenge 24 de març, 12 hores, Teatre del CCCB.

4. Pensament crític contra les trampes dels 'tecnòcrates'

El filòsof Eric Sadin ('La siliconización del mundo') explora l'impacte de la tecnologia contemporània en les nostres vides i també els ressos polítics que emanen de Silicon Valley. Per la seva banda, la també filòsofa Marina Garcés ('Ciutat Princesa') reflexiona sobre les nostres maneres de pensar, aprendre, relacionar-nos i estimar, recordant-nos que l'ésser humà és un ésser polític que està en relació amb el seu entorn i amb el món, lluny del mite neoliberal de l'individu autosuficient (i antipolític) que ha de competir amb tota la resta del món i només ha d'aprendre allò que li és útil per trobar feina. **Les interseccions dels treballs de Sadin i Garcés poden donar-nos eines per superar algunes inèrcies del present**, com l'auge dels discursos tecnocràtics de regust antipolític o la presumpta capacitat de la tecnologia per resoldre 'objectivament' problemes de naturalesa política.

Dissabte 23 de març, 20 hores, Hall del CCCB.

5. Com explicar el món quan ja no hi ha una veritat?

Una de les taules de Diàlegs K reuneix a dues grans plomes de la literatura contemporània. Gonçalo Tavares, portuguès nascut a Angola, és autor d'una fascinant obra narrativa i d'un llibre-manifest de reflexions sobre la creació literària que resulta tan desafiant com suggeridor, 'Notes sobre literatura - Bloom'. Enrique Vila-Matas ('Doctor Pasavento') difícilment necessita presentació després de més de quaranta anys de dedicació a una escriptura que desafia les categoritzacions. El punt de trobada en aquesta xerrada pot ser el tarannà de l'obra de tots dos escriptors, uns indagadors que no busquen proporcionar certes tranquil·litzadores als lectors desorientats **per la dissolució de la veritat objectiva que acompanya la postmodernitat.**

Dimecres 20 de març, 19.30 hores, Hall del CCCB.

6. Relatar des de l'exili i des de la segona generació migrant

Els intents de burocratització de la Unió Europea per evitar l'acollida de refugiats de països com Síria és una de les grans vergonyes del nostre moment històric. La literatura pot servir d'instrument per acostar-nos a la realitat d'aquestes guerres llunyanes. Rasha Abbas, Golan Haji i Hamid Sulaiman **ens parlaran d'aquesta oportunitat d'acostar pobles, però també de les dificultats d'escriure des de l'exili.** La pulsó islamòfoba i la seva instrumentalització política és un dels motius profunds de la restrictiva política migratòria europea, i per aquest motiu la xerrada entre la periodista Mona Eltahawy ('El himen i el hijab') i l'escriptora i col·lumnista Najat El Hachmi ('La filla estrangera') pot dialogar profundament amb la taula d'Abbas i companyia. Eltahawy i El Hachmi explicaran les múltiples dificultats de les dones d'ascendència musulmana nascudes a Europa, que poden patir pressions múltiples de l'entorn més proper, d'una ultradreta en auge... i d'una societat que no es reconeix com a racista però sembla molt i molt permeable al discurs d'arrel xenòfoba.

Dissabte 23 de març, 12 hores, Mirador del CCCB.

7. Què vol dir que el futur serà quàntic?

El documental 'That's the story' tracta de la figura de Roy J. Glauber, el darrer científic amb vida d'entre els integrants de la divisió teòrica del projecte on van néixer les bombes d'Hiroshima i Nagasaki. La projecció del film servirà d'introducció a un debat dels físics Phillip Ball i José Ignacio Latorre sobre la cursa per desenvolupar ordinador quàntics i les possibles conseqüències de la seva proliferació. Una xerrada complementària serà la que mantindran la física Sonia Fernández-Vidal, el filòsof Joan Burdeus i el crític de sèries Víctor Sala. Fernández-Vidal exposarà algunes teories de la física i la física quàntica, mentre que Burdeus i Sala tractaran de la seva aplicació a les narratives d'obres televisives com 'Els Soprano' o 'Rick & Morty'.

Dijous 21 de març, 19 hores, Teatre del CCCB.

8. Una de periodisme cultural: Bel Olid conversa amb Susan Orlean

Susan Orlean va investigar el gran incendi de 1986 a la Biblioteca Pública de Los Àngeles a 'La biblioteca en llamas'. L'autora ha publicat a capçaleres com 'Esquire', 'Rolling Stone', 'Vogue'. Des de 'The New Yorker', on treballa de redactora des de 1992, ha viscut **la irrupció de la digitalització i les grans transformacions del sector periodístic** arran de la popularització d'Internet. L'acompanyarà la polifacètica escriptora Bel Olid, autora de llibres de relats com 'La mala educació' i d'assajos com 'Feminisme de butxaca', una escriptora amb experiència com a divulgadora, crítica i opinadora a la premsa, la ràdio i la televisió.

Diumenge 24 de març, 18.15, Hall del CCCB.

9. Una projecció: 'Mons d'Ursula K. Le Guin'

La desapareguda escriptora nord-americana Ursula K. Le Guin, autora de llibres com 'La mano izquierda de la oscuridad', és un exemple contemporani de literatura de ciència-ficció que exercita el pensament crític. Formada en ple esclat de la contracultura, Le Guin va romandre allunyada de les temptacions de Hollywood i **compromesa amb una ideologia progressista**. El documental 'Worlds of Ursula K. Le Guin', de creació recent, inclou el testimoni d'admiradors reconeguts de l'autora com l'exitós guionista de còmics i escriptor Neil Gaiman ('Sandman'). La projecció del film anirà precedida d'un col·loqui amb Laura Huerga (editora de la versió catalana d'una obra cabdal de l'autora, 'Els desposseïts') i un veterà de la literatura fantàstica com Ian Watson ('Incrustados y otros delirios racionalistas').

Diumenge 24 de març, 18.30 hores, Teatre del CCCB.

i 10. Un concert: flamenc amb María José Llergo

Cada cert temps, sorgeix una nova veu que parteix del flamenc per desenvolupar una proposta creativa pròpia. Aquest és el camí que han recorregut Sílvia Pérez Cruz o Rosalía, i que ara transita la jove María José Llergo. Encara sense un disc de llarga durada al seu currículum, diversos temes com "Niña de las dunas" o "Nana del Mediterráneo" l'han posicionat com una nova promesa de la cançó popular. La seva actuació gratuïta al Hall del CCCB el vespre-nit del dia 24 de març servirà de final de festa del Kosmopolis d'enguany.

Diumenge 24 de març, 20.30 hores, Hall del CCCB.

El conjunt dels actes del 'Kosmopolis 2019' es pot consultar [aquí](#).